

Maritim strategi 2008 – resumé över ett aktivt år

Under 2008 har de maritima utvecklingsaktiviteterna i Västra Götaland ökat märkbart. I februari antog regionfullmäktige den maritima strategin för Västra Götaland där ett trettiotal målsättningar pekats ut för olika verksamhetsområden. I praktiken har arbetet för att nå dessa mål påbörjats. Från Västra Götalandsregionens sida skall det utarbetas ett förslag till handlingsplan som speglar den politiska och resursmässiga prioriteringen av de olika målen.

Ett av de viktiga maritima framtidsområdena för Europa, Sverige och Västra Götaland är möjligheten att utvinna förnyelsebar energi ur maritima resurser. EU bedömer att energiproduktionen genom havsbaserad vindkraft kommer att vara 30 till 40 gånger så stor år 2020 jämfört med år 2008. Under året har Västra Götalandsregionen, Öckerö kommun och Chalmers fått EU-stöd till projektet Power Cluster som syftar till utbyggnad av havsbaserad vindkraft i Nordsjön (www.power-cluster.net). Tillsammans med dessa parter och bl.a. Göteborg Energi har Västra Götalandsregionen startat upp projektet *Power Väst* med ekonomiskt stöd från Energimyndigheten. Syftet är bl.a. att etablera en svensk vindkraftsindustri som också kan riktas mot utbyggnad av havsbaserad vindkraft.

I maj bildade regeringen det nationella *Havsmiljöinstitutet* med säte i Göteborg. Göteborgs universitet har fått ansvaret för institutet som skall bl.a. skall arbeta med att förse regeringen och myndigheter med beslutsunderlag i marina miljöfrågor. Under våren 2009 påbörjas institutets operativa verksamhet.

Under året har flera initiativ sjuösatts som syftar till att främja innovationer och företagande inom det maritima området. Det gäller bl.a. bildandet av Svenskt Marintekniskt Forum (www.smtf.se) med säte i Uddevalla och Mare Novum med Göteborgs universitet som huvudman (www.marenovum.se). Bägge dessa projekt har fått stöd från EU:s regionala strukturfond för Västsverige.

Ett annat område där nya initiativ tagits gäller *Västra Götalands inre vattenvägar*. Behovet av att få gods till och från Göteborgs hamn på ett miljöanpassat och ekonomiskt effektivt sätt har föranlett en utredning inom ramen för Smart Energi, strategiprojektet för att göra Västra Götaland till en mindre fossilberoende region. Den s.k. älvpendelutredningen visar att det finns både godsunderlag, lämpliga älvfarkoster samt miljöanpassade drivmedel som kan ligga till grund för en älvpendel mellan Göteborg och Vänern inom ett par år. För att nå dit behöver administrativa regelverk, som även fördyrar befintlig älvtrafik, dock förändras.

Tillsammans med kommunerna kring Vänern och Region Värmland har ett arbete för att utveckla *Vänerns maritima möjligheter* påbörjats. Det handlar om sjöfart och båtliv, men också om innovationer, kunskapsutveckling och hållbart nyttjande av Vänerns kustområden.

En viktig maritim kontaktyta för Västsverige är Norge. Flera samarbeten med norska kustregioner har inletts, bl.a. inom ramen för EU-programmet Interreg. I oktober genomfördes ett *maritimt partnerskap* i Sandefjord för det maritima näringslivet i Skagerrakregionen. Viktiga kontakter knöts mellan danska, norska och svenska företag.

En angelägen nationell prioritering på det maritima området är Östersjön. Under det svenska ordförandeskapet skall en europeisk *Östersjöstrategi* tas fram av EU. Tonvikten i denna ligger på frågor som sjöfart och handel, marina miljöfrågor, klimat och forskning. Inom dessa

områden spelar Västsverige en viktig roll. I sammanhanget kan man särskilt lyfta fram Göteborg som Nordens största hamn och porten mellan Östersjön och den globala marknaden. Även de bedömningar som görs av Havsmiljöinstitutet kommer att spela en betydelsefull roll för svensk Östersjöpolitik.

Ett viktigt beslut angående förvaltningen av Europas hav fattades i juni 2008; **ramdirektivet om en marin strategi** (http://ec.europa.eu/environment/water/marine/index_en.htm). På sikt får det stort inflytande på den marina miljö kvaliteten. Innebörden av det marina direktivet, som är ett "systerdirektiv" till vattendirektivet, är att EU:s medlemsstater skall utarbeta mål och handlingsplaner för sina havsområden. Strategierna tas fram i samarbete mellan länder som delar gemensam havsbassäng, och skall leda till att den marina miljön lever upp till kriterierna för god miljöstatus senast år 2021. För Sverige och Västra Götaland, som gränsar till Skagerrak och även Kattegatt, ställs krav på samverkan över nationsgränserna och med andra parter som påverkar kvaliteten på den marina miljön.

En viktig del av den maritima strategin för Västra Götaland är kunskapsspridning och information om maritima förhållanden. Under året har det skett i många olika sammanhang och för olika målgrupper. Västra Götalandsregionens miljönämnd anordnade **Västerhavsveckan** under sommaren. I brett upplagda program i flertalet kustkommuner sattes fokus på bl.a. havsmiljö, marin forskning, kustfrågor, klimat och fiske. Havsfrågorna lyftes också upp i samband med regionens medverkan under **Almedalsveckan**. De maritima verksamheterna i Västra Götaland har också presenterats vid konferenser i bl.a. Bryssel, Tromsø, Fredrikshamn och Stockholm. **Europas maritima dag 20 maj** genomfördes på Sjöfartsmuseet i Göteborg.

Under 2009 fortsätter Västra Götalandsregionens engagemang för den maritima utvecklingsverksamheten. Arbetet sker i samarbete med företag, högskolor, kommuner, myndigheter och institut i Västra Götaland och den maritima omvärlden.

Göteborg 2009-01-09

Anders Carlberg

Ansvarig på tjänstemannanivå för den maritima strategin i Västra Götaland
Näringslivsenheten, Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/maritimstrategi